

ŠV. MIŠIOS IR JŲ DALYS

1. ĮVADAS Į TEMĄ

Šv. Mišios – tai Kristaus mirties ir prisikėlimo šventimas. Tai sėdėjimas prie Žodžio stalo, kur Dievas apsireiškia per Žodį, bei Duonos stalo, kur Jis dovanoja save žmonėms. Šv. Mišios – svarbiausias krikščionio gyvenimo šaltinis. Mišios skelbia didžiąją Kristaus mums paliktą Evangelijos paslaptį, kad esame nauji žmonės.

Kiekvieną sekmadienį susirinkdami krikščionys jaučia gyvenimo ritmą. Daugeliui Eucharistija – kiekvienos gyvenimo dienos sakramentas. Iš Mišių kyla Eucharistijos garbinimas – Eucharistijos adoracija. Mišios švenčiamos sekmadieniais, dalyvaujant visai bendruomenei kartu su Bažnyčios vadovu Vyskupu ar jo įgaliotu kunigu, ir kiekvieną dieną. Jos vadinamos žodžiu "missa" – siuntimas. Tikintieji yra siunčiami nešti į pasaulį tai, ką išgyveno per Eucharistiją.

Šv. Rašto skaitiniais Dievas prabyla į žmones, maitindamas juos savo Žodžiu bei atskleisdamas savo paslaptį. Per tris metus perskaitomas visas Šv. Raštas. Žmonės tą žodį priima, tikėjimo išpažinimu jam pritaria ir visuotine malda siunčia Dievui prašymus.

Eucharistijos liturgijoje dėkojame Dievui už atpirkimą, atmindami Viešpaties mirtį ir prisikėlimą. Eucharistijos liturgija kilo iš Kristaus ir jo mokinių švenčiamos Velykų vakarienės, kurios metu Kristus, atsiseikindamas su mokiniams prieš savo kančią ir mirtį, davė jiems valgyti duoną kaip savo kūną ir gerti vyno taurę kaip savo kraujo taurę, tai nurodydamas daryti Jo atminimui.

Visa Eucharistijos liturgija ir yra sudaryta prisimenant Kristaus veiksmus Paskutinės vakarienės metu. Pirmiausia paruošiamos duonos ir vyno atnašos.

Eucharistijos maldoje dėkojame Dievui už išganyto darbus, priimdami Paskutinę vakarienę. Šventoji Dvasia perkeičia duonos ir vyno atnašas į Kristaus Kūną ir Kraujo taurę.

Duona laužoma Komunijai.

Priimame Komuniją, atsiliepdami į Kristaus kvietimą: „Imkite ir valgykite“, „Imkite ir gerkite“.

Susivienijame su Kristumi ir vieni su kitais, patys tapdami Kristaus kūnu – Bažnyčia.

Pabaigoje kunigas išsiunčia visus vykdyti Evangeliją gyvenime.

2. METODINĖ VEIKLA

Jai reikės kelių spalvotų flomasterių ir didelių plakatinių (A1, A2 formato) dydžio popieriaus lapų.

1 etapas. Vadovas daro "Minčių lietu" prašydamas dalyvių vardinti jiems žinomas šv. Mišių dalis. Jos gali būti vadinamos nebūtinai iš eilės. Pasakytos Mišių dalys užrašomos ant didelio lapo. Po to, kai jau išsakomos visos (arba žinomos) šv. Mišių dalys, vadovas turėtų paraginti dalyvius pamėginti jas sudėti iš eilės įtraukiant ir tas, kurios galbūt buvo pamirštos. Taip ant didelio lapo popieriaus užrašoma šv. Mišių struktūra.

2 etapas. Vadovas suskirsto grupę į 4 grupes pagal didžiąsias šv. Mišių dalis. Grupelėse žmonių skaičius turi būti nevienodas, kadangi nevienodas yra dalių dydis – daugiausiai žmonių turėtų būti Aukos liturgijos grupelėje, mažiausiai – Mišių pabaigos. Kiekviena grupelė pasiima vieną iš šv. Mišių dalių. Užduotys grupei: 1. Pamėginti patiems išsiaiškinti, kiek jie žino apie šią šv. Mišių dalį; kas šioje dalyje yra daroma ir ką tai reikšmia? 2. Pasirengti per tam tikrą laiką, pvz. 30 min. arba 1 val., parengti savo pasirinktos šv. Mišių dalies pristatymą visai grupei. Kad būtų lengviau, vadovas turėtų išdalinti grupelėms skirtą teorinę medžiagą (galima ją nukopijuoti arba tiesiog sukarchyti dalimis). Formą, kaip jie tai darys, gali pasirinkti patys arba tai galėtų pasiūlyti pats vadovas, pvz. kiekvienas gali pasirinkti vieną smulkia dalelę ir ją pristatyti; galima rašyti daleles ant didelių popieriaus lapų.

3 etapas. Grupelių darbo pristatymas bendroje grupėje.

I MIŠIŲ PRADŽIA: įvadas ir pasirengimas gailėsčiu bei malda

<i>Šv. Mišių dalis</i>	<i>Prasmė</i>	<i>Laikysenos, veiksmai</i>
1. Įėjimas	<p>Vadovo atėjimas prie altoriaus turi būti kuo iškilmingesnė procesija, taip pat bendruomenės iškilmingas veiksmas. Procesijos priekyje galima nešti kryžius ir degančią žvakę, prieš kuriuos eina smilkytojas. Įnešami Kryžius ir Biblija simbolizuoja Jėzų Kristų, kuris ateina į bendruomenę ir yra kartu su mumis kelyje. Smilkalai ir žvakės yra pagarbos ženklai. Altorius – paties Kristaus simbolis. Vadovo kėdė ženklinama, kad bendruomenei vadovauja Kristus. Ambona – Dievo žodžio stalas.</p>	<p>Išsirikiavimas, skambinimas, iškilmingas įėjimas su smilkalais, kryžiumi, žvakėmis, Evangelijų knyga.</p> <p>Prieš altorių visi kartu nusilenkia; kunigas ir diakonai jį pabučiuoja.</p> <p>Žvakės padedamos į savo vietas, Evangelija – ant altoriaus arba ant ambonos; įdedami smilkalai, pasmilkomas altorius, kryžius; visi eina į savo vietas. Vadovas sėdėdamas pradeda liturgiją.</p>
2. Pradžia	<p>Mes susirinkome triasmensio Dievo vardu. Kryžiaus ženklas, kurį dabar darome, yra krikščionių ženklas. Kryžiaus ženklas labiausiai tinka Mišioms. Persižegnojama dialogo forma: kunigas sako pirmuosius žodžius, o žmonės atsako: Amen. Po to – pasisveikinimas. Senuoju pasveikinimu, kuriuo Paulius sveikindavosi savo laiškuose, kunigas pasveikina bendruomenę, o ši jam atsako. Tiek pasveikinimas, tiek atsakymas pabrėžia, kad visi susirinkę Viešpaties vardu.</p>	<p>Visi daro kryžiaus ženklą ir aiškiai atsako kunigui.</p>
3. Gailėsčio aktas	<p>Visi bendrai rengiasi švęsti Mišias. Mes prisimename, ko nepadarėme gero ar ką padarėme bloga, ir prašome Dievo atleidimo. Nuo seniausių laikų žinomas gailėsčio ženklas – mušimasis į krūtines. Seniau tai būdavo kartojama tris kartus, dabar – vieną.</p>	<p>Visi meldžiasi kartu garsiai ir aiškiai.</p>
4. „Kyrie eleison“	<p>Tai „kreipimasis, kuris garbina Viešpatį ir meldžia gailėsčingumo“ (OM 30). „Viešpatie (Prisikėlęs Kristau), pasigailėk,“ – tai graikų kalbos šūksnis, kuriuo sveikinamas mūsų Viešpats, esantis su mumis. Tarpuose galima įpinti savo maldą.</p>	<p>Visi meldžiasi kartu garsiai ir aiškiai.</p>
5. Garbės	<p>Sekmadeniais ir per šventes šloviname Dievą</p>	<p>Visi kartu meldžiasi garsiai ir</p>

himnas ("Gloria")	garbės himnu. Tai krikščionių himnas, kuriuo Bažnyčia, Šventosios Dvasios suburta, šlovina ir maldauja Tėvą ir Sūnų. Šis himnas anksčiau buvo atliekamas per Kalėdų šventę. Vėliau jis paplito sekmadieniais ir švenčių dienomis. Advento ir gavėnios metu šis himnas neatliekamas. Labiausiai tinka giedoti.	aiškiai.
6. Pradžios malda	Bendruomenės troškimai šios liturgijos metu išsakomi Dievui. Po kvietimo melstis stoja trumpa tyła, kai kiekvienas mintyse gali išsakyti savo maldavimus. Šioje maldoje pasakoma pagrindinė dienos liturgijos mintis. Kunigo ištiestos rankos – orantų (šiuo žodžiu pavadintos katakombose nupieštos besimeldžiančių figūros) laikysena. Be to, tai atsidavimo Dievui ir maldos ženklas. Visi pritaria kunigui žodžiu Amen (t.y. – taip, tiesa, tebūnie).	Ministrantas laiko mišiolą.

II ŽODŽIO LITURGIJA: Dievo žodžio klausymas ir atsiliepimas į jį

1. I skaitinys	Skaitoma ištrauka iš Senojo Testamento, kur pasakojama Dievo ir žydų tautos istorija. Velykų laikotarpiu skaitoma ištrauka iš Apaštalų darbų. Mes girdime, kaip gyveno jaunoji Bažnyčia. Pirmas skaitinys ir Evangelija visada yra susieti tos pačios minties.	Visi atsisėda ir klausosi. Skaitovas: pvz. Iš Apaštalų darbų. (Perskaitomas skaitinys) Skaitovas: Tai Dievo žodis Visi atsako: Dėkojame Dievui.
2. Atliepiamoji psalmė	Atsakome į tai, ką išgirdome – dažniausiai psalmės, kurią gieda psalmininkas, žodžiais. Paprastai imama ne visa psalmė, bet tik tos eilutės, kurių mintis siejasi su skaitiniu. Psalmių giedojimas tarp skaitinių – labai senas paprotys.	Visi gieda atliepą.
3. II skaitinys	Mes girdime ištraukas iš apaštalų laiškų pirmosioms bendruomenėms (Velykų laikotarpiu – iš Apreiškimo apaštalui Jonui).	Visi sėdi ir klausosi. Skaitovas: pvz. Iš laiško Žydams. (Perskaitomas skaitinys) Skaitovas: Tai Dievo žodis. Visi atsako: Dėkojame Dievui.

4. Aleliuja

Kadangi Gerojoje Naujienoje mums kalba Kristus, mes Jį pasveikiname. Skamba pagarbinimo šūkis Kristui, kuris netrukus prabils per Evangeliją. Šis hebrajiškas kreipinys reiškia: „Šlovinkit Viešpatį“. Per gavėnią Aleliuja negiedama, todėl pakeičiama, pvz.: „Šlovė Tau, Kristau, amžinasis Žodi“. Posmelis paimtas iš Naujojo Testamento. Giedama dialogo forma.

Pradėjus giedoti Aleliuja, smilkalai nunešami prie kunigo kėdės ir įdedami į smilkytuvą. Du ministrantai atneša žvakes ir su kunigu ar diakonu eina prie ambonos. Visi stovi pasisukę link jos.

5. Evangelija

Tai, ką Jėzus kalbėjo ir ką darė, Jo gyvenimą ir mirtį aprašė keturi evangelistai: Matas, Morkus, Lukas, Jonas. Iš jų knygų mes girdime Gerąją Naujieną. Smilkalais ir žvakėmis pabrėžiama šio momento svarba ir garbingumas. Evangelijos skaitymo bei giedojimo ceremonijos rodo didelę pagarbą bendruomenėje esančiam ir kalbančiam Kristui. Jei Evangeliją skaito diakonas, tam jis prašo vadovo palaiminimo. Skaitantis Evangeliją kunigas nusilenkęs prašo Dievą nuvalyti jo širdį ir lūpas, kad jis vertai ją skelbtų. Evangelijų knyga kryželiu pažymima todėl, kad ji savyje slepia kryžiaus kančios skelbimą. Pagal seną paprotį bendruomenė Evangelijos klauso stovėdama. Tai – velykinė laikysena, išskirtinės pagarbos ir pasirengimo vykdyti Evangelijos žodžius ženklas. Evangelija – Geroji Naujiena, kurios klausome pasirengę ją vykdyti. Pabaigus Evangeliją, pranešama: Girdėjote Viešpaties žodį. Bendruomenė atsiliepia pagarbos ir džiaugsmo šūkiu: Šlovė tau, Kristau, tai reiškia pripažinimą, kad čia pat yra kalbantis Kristus.

Pradžioje kunigas arba diakonas Evangelijos knygą pasmilko. Tariant žodžius "Garbė Tau, Viešpatie", daromi maži kryželiai (kurie savo kilme senesni nei mūsų persižegnojimas). Jais išreiškiamas paraginimas ir pasirengimas už Dievo Žodį atviru veidu stoti, stengtis jį suvokti (ant kaktos), lūpomis išpažinti (ant lūpų), širdyje ištikimai saugoti (ant krūtinės).

Visi stovi ir klausosi Gerosios Naujienos – Evangelijos. Ją perskaičius žvakės padedamos į vietą.

6. Homilija

Tekstai, kuriuos girdėjome, yra paaiškinami, kad mes geriau juos suprastume ir galėtume pagal juos gyventi.

Visi sėdi ir klausosi Gerosios Naujienos aiškinimo.

7. Tikėjimo išpažinimas

Kaip atsaką į Gerąją naujieną, kuri mums buvo paskelbta, mes išpažįstame savo tikėjimą į Dievą Tėvą, Jėzų Kristų ir Šventąją Dvasią. Tikėjimo išpažinimas yra mūsų pasitikėjimo ir gyvo ryšio su Dievu išraiška. Jis trumpai suformuluoja pagrindines mūsų tikėjimo tiesas. Šis išpažinimas kalbamas sekmadieniais

Visi stovi ir garsiai kalba tikėjimo išpažinimą.

ir iškilmių dienomis. Mūsų mišiole yra du tikėjimo išpažinimai – paskelbtas 381 m., vadinamas Nikėjos – Konstantinopolio išpažinimu, ir Apaštalų tikybos išpažinimas, skirtas Krikštui. Tikėjimo išpažinimas mums primena svarbiausius išganymo įvykius, sustiprina tikėjimą jį kalbančiųjų, kurie tarsį atnaujina krikšto įžadus, apsispręsdami už Kristų ir atsižadėdami blogio.

8. Visuotinė malda

Tai paskutinė Dievo Žodžio liturgijos dalis. Pats Jėzus ragina mus melstis: „Melskitės, ir jums bus duota“. Pasitikėdami šiais žodžiais, mes galime melstis už Bažnyčią, už visus žmones, už tuos, kurie kenčia, už taiką, už visa tai, kas mums labiausiai rūpi. Kunigas visuotinę maldą pradeda ir pabaigia. Intencijas skelbia diakonas arba, jei jo nėra, vienas ar keli tikintieji. Visa bendruomenė į maldos prašymus jungiasi vieningu kreipiniu.

Visi stovi ir kartu meldžiasi. Maldavimus galima skaityti jau sukurtus arba sugalvoti savus.

III AUKOS LITURGIJA

A) Atnašų paruošimas: dėkojimo maldos ir pasirengimas savęs aukojimui

1. Atnašavimas

Duona ir vynas ne vien Dievo dovanos, bet ir žmogaus darbo bei triūso vaisius, todėl jie – tikinčiųjų auka, kuria jie aukoja patys save. Šia proga gali būti aukojami pinigai ir kiti daiktai vargšams ir Bažnyčiai. Jie dedami šalia altoriaus. Tuo išreiškiama tarnaujanti meilė ir atsakomybė už pasaulį ir Bažnyčią. Aukos prie altoriaus nešamos procesijoje ir prie altoriaus įteikiamos laukiantiems diakonams ir kunigui. Kunigas sudeda atnašas ant altoriaus, kalbėdamas atnašavimo maldas. Jose aiškiai skamba hebrajų Berakot maldos pagrindinės mintys – garbinimas ir dėkojimas.

Imdamas iš žmonių atnašas, kunigas kitados susitepdavo rankas, todėl turėdavo jas nusiplauti. Išsirutuliojus Mišių liturgijai tai išnyko, bet ženklas liko, įgavęs naują prasmę. Jis primena bendruomenei ir kunigui tą nekaltumą, kuris reikalingas Mišių celebracijos dalyviams. Šis simbolizmas ryškėja kalbant 51 psalmės 4-tąją eilutę: „Nuplauk, Viešpatie,

Ministrantai atneša taurę ir pateną, vyną ir vandenį. Sekmadieniais Mišiose aukos gali būti atnešamos procesijoje.

Vėliau pasmilkomos atnašos, altorius, kunigas ir bendruomenė. 2 ministrantai nuplauna kunigui rankas.

mano kaltybę, nuvalyk mano nuodėmes”.

2. Dėkojimo giesmė (Prefacija)

Išganymo dėkojimo giesmė kunigas visos šventosios tautos vardu šlovina Dievą ir Jam dėkoja už išganymo darbą. Kunigas ragina dėkoti Dievui už sukūrimą ir atpirkimą. Ši garbinimo ir padėkos malda vyksta pakaitomis tarp bendruomenės ir kunigo. Vidurinė dalis keičiasi priklausomai nuo šventės.

Lietuviškame mišiole įdėtos šešios Eucharistinės maldos vietoj vienos, nuo viduramžių buvusios, vadinamos Romos kanonu. Dabar ji pavadinta „Pirmąja Eucharistine malda“. Antroji sukurta kankinių laikotarpiu. Trečioji – naujai sukurta, prisilaikant tradicinių elementų. Ketvirtoji turi savo esmines dalis, paimtas iš rytietiškos šv. Bazilijaus (329-379 m.) liturgijos. Taigi ji yra bendra su Rytų Bažnyčia. Penktoji ir šeštoji Eucharistinės maldos dar vadinamos Susitaikinimo.

Visi stovi ir garsiai atsakinėja.

B) Eucharistinė malda, Dievo šlovinimas, atnašų perkeitimas, kryžiaus aukos sudabartinimas

1. „Šventas šventas..“

Tai garbinimo himnas. Tekstas kilęs iš Senojo Testamento: pranašas Izaijas matė angelus, stovinčius prieš Dievo sostą ir Jį garbinančius (plg. Iz 6, 1-3; Ps 118, 28). Prie šių žodžių prijungti žmonių šauksmai Jėzui įžengiant į Jeruzalę (Mt 21, 9). Neverčiamas hebraiškas žodis Hosana, kurio prasmė – „padėk“. Hebrajai jį vartojo kaip džiaugsmo šūkį Dievui ar valdovui sveikinti.

Visi stovi ir kartu gieda.

2. Epiklezė – Dievo šaukimasis

Tai malda, kuria Bažnyčia prašo, kad Dievas per Šventąją Dvasią pašventintų duoną ir vyną bei susirinkusius žmones.

3. Paskutinės Vakarienės įsteigimo atpasakojimas – konsekracija

Čia Kristaus žodžiais ir veiksmais atliekama auka, kurią pats Kristus įsteigė per Paskutinę vakarienę, kai davė apaštalams valgyti ir gerti savo Kūną ir Kraują ir liepė jiems tai daryti Jo atminimui. Po pakylėjimo kunigas visiems balsiai primena, jog visa tai – tikėjimo

Visi atsiklaupia.

Po konsekracijos visi atsistoja. Tikėjimo paslaptį visi kalba aiškiai ir garsiai.

paslaptis. Bendruomenė atsiliepia ir išpažįsta velykinę paslaptį, savo Viešpatį ir Jo išganomuosius darbus.

4. Anamnezė – atsiminimas

Epiklezė už bendruomenę

Po Vakarienės atpasakojimo kunigas kalba maldą, graikiškai vadinamą anamneze, kuri reiškia atsiminimą. Bažnyčia, vykdydama iš Viešpaties per apaštalus gautą įsakymą, mini Kristų, jo palaimingą kančią, garbingą prisikėlimą, įžengimą į dangų. Anamnezės malda – dėkojantis Kristaus garbinimas, svarbiųjų krikščioniškųjų tikėjimo tiesų išpažinimas.

Visi stovi.

5. Maldavimai

Tai maldos už Bažnyčią žemėje, už mirusius bei už vienybę su Bažnyčia danguje.

Visi stovi.

6. Doksologija (garbinimas)

„Doksologija“ – graikiškas žodis, reiškiantis garbės pareiškimą. Eucharistijos malda užbaigiama didinga formule: „Per Jį, su Juo ir Jame...“ Tai iškilmingas Švenčiausiosios Trejybės pagarbinimas. Bendruomenė, dalyvavusi Eucharistinėje maldoje, dabar ją užbaigia giedodama pritariamąjį „Amen“.

Visi stovi.

C) Komunija: susivienijimas su Kristumi šventame pokylyje

1. „Tėve mūsų“

Malda, kurios išmokė pats Jėzus savo mokinius, mes meldžiamės per kiekvienas Mišias. Kartu su juo, kuris tapo mūsų broliu, Dievą galime vadinti Tėvu. Ši malda nuo 4 a. Mišių liturgijoje kalbama tiek Rytų, tiek Vakarų Bažnyčiose. Tai vienintelė Mišių malda, kurios mus išmokė Viešpats. Po „Tėve mūsų“ kunigas skaito maldavimus, kurie tarsi išplečia paskutinį Viešpaties maldos prašymą ir pabrėžia kitą intenciją: prisiartinti prie Viešpaties stalo, pasiryžtant būti atviru Dievui ir broliams. Visi trys akcentai – „Tėve mūsų“, malda bei ramybės palinkėjimas – pasiruošimas Komunijai.

Visi garsiai ir vieningai meldžiasi.

2. Ramybės palinkėjimas

Kaip susirinkusi bendruomenė, mes prašome ramybės ir kartu jos linkime vienas kitam. Ramybė, kurią savo mokiniams pažadėjo Kristus, turi lydėti ir mus. Kristuje mes esame viena bendruomenė.

Palinkima vieni kitiems ramybės. Dalyviai palinki ramybės vieni kitiems ir bendruomenei.

3. Duonos laužymas	Kristus mus kviečia į puotą, kur atiduoda pats save. Jėzus dėl mūsų tapo laužoma duona, kad ir mes mokėtume gyventi dėl kitų. Sulaužoma duona, kad visi galėtume pasisotinti Dievu. Sulaužymo metu kalbama arba giedama „Dievo avinėli“. Taip vadinamas Jėzus (plg. Jn 1, 29, Iz 53, 7), kuris „kaip avinėlis buvo vedamas pjauti“ ir atidavė už mus savo gyvybę.	Visi stovi ir kartu meldžiasi.
4. Komunija	Duonos ir vyno pavidalais mes priimame patį Kristų, mes su juo susivienijame. Per Jį mes susivienijame tarpusavyje. Žmonės, priimdami komuniją, patvirtina savo tikėjimą žodžiu „Amen“. Komunijos dalijimas priklauso vyskupams, kunigams ir diakonams, tam tikrais atvejais ir tiems, kuriems duodamas vyskupo leidimas. Kunigas juos pristato parapijai ir palaimina.	Bendruomenė priima Komuniją. Kai baigiama dalinti Komuniją, dalyviai atneša vandenį ir įpila į taure, tvarkomi indai.
5. Padėkos giesmė	Dievas mums padovanojo save. Jis atėjo pas mus, už tai mes ir dėkojame giesme.	Visi sėdi ir kartu gieda.
6. Pabaigos malda	Kalbama Mišių pabaigoje, kad Komunija padėtų mums gyvenime.	Visi stovi. Ministrantas laiko mišiolą.

IV MIŠIŲ PABAIGA

1. Skelbimai	Paskelbiama tai, kas yra svarbu bendruomenės gyvenime.	Visi gali atsisėsti.
2. Palaiminimas ir siuntimas	Dievas pasilieka su mumis, nors liturgija baigiasi ir mes tuoj paliksime bažnyčią. Jis lydi mus kasdienybėje. Mes esame siunčiami į kasdienybę. Ten turi vykti tai, ką šventėme. Mūsų gyvenimas ir liturgija – neatskiriami. Kaip viso to liudijimą, kunigas ištaria mums palaiminimo žodžius.	Visi stovi ir žegnojasi.
3. Išėjimas		Ministrantai paima kryžių ir Evangeliją, sustoja prieš altorių, visi kartu nusilenkia ir eina į zakristiją.

Pastaba: trečioje skiltyje, nurodytos laikysenos, pritaikomos pagal vietos bendruomenės papročius.

Liturginės laikysenos. Kaip elgtis liturgijos metu, pasako diakonas. Jei jo nėra, pats kunigas ar kitas patarnautojas paragina bendruomenę vienaip ar kitaip elgtis.

<i>Laikysena</i>	<i>Reikšmė</i>
Ėjimas	Mes esame kelyje pas Dievą, einame link Jo, kad Jį sutiktume. Keliaujame kartu su Dievu. Kai priekyje nešamas kryžius ar Evangelijų knyga, suprantame, kad sekame Kristų, kad jis mums vadovauja.
Stovėjimas	Stovėjimas yra pagrindinė visų liturgijos dalyvių laikysena. Prigimtinė ir įprasta stovėjimo prasmė yra pagarbos ženklas: žmonės atsistoja, kai jie nori kurį nors pagerbti. Stovėjimas buvo įprasta žydų maldos padėtis ir taip pat ankstyvųjų krikščionių laikysena meldžiantis. Stovėjimas yra išskirtinė velykinė laikysena: mes drauge su Kristumi esame Prisikėlimo žmonės. Stovėjimas – tai klausančiojo savo šeimnininko ir pasiruošusio vykdyti jo valią žmogaus laikysena: Dievas kalba liturgijoje ir nori, kad mes Jo žodžius įprasmintume savo gyvenime. Tai taip pat laikysena tų, kurie laukia Kristaus žadėto palaiminto perkeitimo, juk Dievo Sūnaus akivaizdoje jie lieka stovėti, kadangi jiems nebaisus Jo teismas.
Sėdėjimas	Ramybės, susikaupimo, klausymo, mąstymo ir maldos laikysena. Taip pat tai padėtis to, kuris moko ir vadovauja. Vyskupas, sėdėdamas katedroje, vadovauja ir kalba.
Klūpėjimas	Nuolanki nusižeminimo laikysena. Mes pripažįstame Dievo didybę. Meldžiamasi atsiklaupus pasninko, liūdesio, nusižeminimo ir atgailos momentais
Nusilenkimas arba galvos palenkimas	Pagarbos ženklas: aš lenkiuosi prieš aukštesnįjį, būtent prieš Dievą. Nusilenkiama altoriui.
Priklauptimas	Nuolankumo Dievui ir pagarbos ženklas.
Ramybės palinkėjimas	Pasisveikinti Kristaus ramybės linkint.

III EUCHARISTIJA MANO GYVENIME

Metodinė veikla – Ryšys tarp gyvenimo ir Eucharistijos

Gyvenimas vyksta įvairiomis formomis ir išraiškomis, pvz.: žaidžiame, skaitome, dirbame, šokame, kalbame, džiaugiamės, sielvartaujame...

Įvairiais gyvenimo momentais mes švenčiame šv. Mišias: pirmoji komunija, sutvirtinimas, santuoka, mirtis ir t.t. Žodžiu, gyvenimas ir Eucharistija yra neatsiejami. Kiekvieno gyvenimas įsijungia į Eucharistiją. Taip įvairūs gyvenimo aspektai, visa tai, kas mus jaudina ar džiugina, turi savo vietą Eucharistijoje. Eucharistija nori mus paskatinti apmąstyti ir naujai tvarkyti Dievo mums dovanotą gyvenimą. Tik kyla klausimas: kaip tai sekasi? Kaip aš savo gyvenimą ir savo tikėjimą atnešu į Eucharistiją, į tikėjimo šventimą?

Galbūt darbas su žemiau pateikta schema padės man rasti atsakymus į šiuos klausimus.

Tikslas: dalyviai mėgina patys atrasti ryšį tarp Eucharistijos ir savo gyvenimo.

Medžiaga: lapas su klausimais, pieštukai, paveikslai (gali būti įvairūs paveikslėliai, iškirpti iš žurnalų, reklaminių plakatų), nuotraukos (kiekvienam grupės nariui).

Eiga: grupės vadovas įveda į temą. Tam galima panaudoti paveikslus.

1 etapas. Padedama krūva paveikslų arba nuotraukų. Kiekvienas pasiima po vieną, labiausiai patikusį paveikslą.

2 etapas. Vadovas paklausia: „Ar paveikslas turi ką nors bendra su Eucharistija? Kur tu matai ryšį tarp savo gyvenimo ir Eucharistijos?“

3 etapas. Po 3-4 min. truncančio pamąstymo kiekvienas kviečiamas ką nors pasakyti apie savo paveikslą. Kiti taip pat gali išreikšti savo spontaniškus įspūdžius apie jį. Įspūdžiais arba įžvalgomis galima pasidalinti raštu. Paveikslas gali gulėti ant stalo arba kabėti ant sienos. Įžvalgos pridedamos arba prikljuojamos šalia.

4 etapas. Čia galima kalbėtis, kur ir kaip Eucharistija daro įtaką mano gyvenimui.

5 etapas. Išdalinti lapus su klausimais, kad dalyviai juos užpildytų. Pildyti galima po vieną arba grupelėmis. Galiausiai bendrame rate visi aptaria tai, ką parašė.

Galimi klausimai:

– Ką aš iš savo gyvenimo galiu įnešti į Šv. Mišias?

– Kokias mintis iš Šv. Mišių galiu pritaikyti savo gyvenime ir kaip?

– Kaip galima aktyviau dalyvauti vienoje ar kitoje Šv. Mišių dalyje (Žodžio liturgijoje, bendruomeninėje maldoje ...)?

–

Pastaba: Šios veiklos metu dalyvių pasiūlytas idėjas galima panaudoti švenčiant Šv. Mišias.

IV APTARIMAS

Šioje veiklos dalyje būtų svarbu, kad visi dalyviai galėtų pasidalinti mintimis apie ankstesnę veiklą ir apie tai, ką jie naujo, reikšmingo suprato.

Galimi klausimai būtų šie:

1. Kaip jums patiko ši veikla?

2. Ką naujo jūs sužinojote ir/ar supratote?

Po aptarimo dalyviai galėtų ruošti Eucharistijos šventimui: repetuoti giesmes, pasirinkti skaitovus ir t.t. Tam reikėtų skirti laiko. Po Šv. Mišių visi dalyvauja agapėje (arbata, sumuštiniai).